

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Kontor: Formueretskontoret
Sagsnr.: 2006-792-0186
Dok.: TPI40108

Besvarelse af spørgsmål nr. 185 af 19. januar 2006 fra Folketingets Retsudvalg (REU alm. del).

Spørgsmål:

”Det fremgår bl.a. af regeringens handlingsplan om bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn (august 2003), at

”Erstatningsansvarsloven blev ændret i 2002, og der blev i den forbindelse indsat en ny bestemmelse i § 26, stk. 2, hvorefter det ved fastsættelse af tortgodtgørelse kan tillægges særlig vægt, at kränkelsen er sket ved en overtrædelse af straffelovens bestemmelser om forbrydelser mod kønssædeligheden. Det var med lovændringen, der trådte i kraft den 1. juli 2002, målet at opnå en fordobling af det hidtidige niveau i tilsvarende tilfælde ved sæd lighedsforbrydelser”.

Ministeren bedes redegøre for, om målet med lovændringen er opnået.”

Svar:

Erstatningsansvarsloven blev revideret ved lov nr. 463 af 7. juni 2001, som blev vedtaget med tilslutning fra alle partier i Folketinget. Lovændringen medførte bl.a. en væsentlig generel forhøjelse af erstatningsniveauet.

I forbindelse med lovændringen blev der bl.a. indsat en bestemmelse i erstatningsansvarslovens § 26, stk. 2, om udmåling af tortgodtgørelse i sager om forbrydelser i familieforhold og forbrydelser mod kønssædeligheden. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

”Stk. 2. Ved fastsættelsen af godtgørelsen kan det tillægges vægt, at kränkelsen er begået ved en forbrydelse, der har indebåret en overtrædelse af bestemmelser i straffelovens kapitel 23 eller 24.”

Straffelovens kapitel 23 eller 24 vedrører forbrydelser i familieforhold og forbrydelser mod kønssædeligheden. Af forarbejderne til erstatningsansvarslovens § 26, stk. 2, fremgår følgende om bestemmelsens formål, jf. FT 2000-01, tillæg A, s. 3533:

”Den foreslåede § 26, stk. 2, er ny og har til formål at opnå en forhøjelse af de tortbeløb, der udbetales til ofre for forbrydelser omfattet af straffelovens kapitler 23-24, dvs. forbrydelser mod kønssædeligheden og forbrydelser i familieforhold, herunder navnlig incest (straffelovens § 210).

Efter bestemmelsen kan det ved vurderingen af godtgørelsens størrelse særskilt tillægges vægt, at der er tale om en forbrydelse omfattet af straffelovens kapitler 23-24. Det forudsættes, at der ved udmålingen i disse tilfælde som udgangspunkt sigtes mod ca. en fordobling af godtgørelsesbeløbene i forhold til det hidtidige niveau i tilsvarende sager.

Tortgodtgørelsen skal fortsat fastsættes ud fra en samlet vurdering af de konkrete omstændigheder i den foreliggende sag.”

Lovændringen trådte for så vidt angår § 26, stk. 2, i kraft den 1. januar 2002 og finder anvendelse på erstatningsansvar for skader, der er indtrådt efter lovens ikrafttræden.

Godtgørelse for tort til børn, der har været udsat for seksuelt misbrug, fastsættes på grundlag af hver enkelt sags konkrete omstændigheder. Sagernes konkrete karakter medfører, at det umiddelbart er vanskeligt at sammenligne dem og på baggrund heraf fastslå, i hvilket omfang godtgørelsesbeløbene er blevet forhøjet i forbindelse med den nævnte lovændring. Godtgørelse for tort til seksuelt misbrugte børn fastsættes således bl.a. på baggrund af overgrebenes grovhed, hvor lang en periode overgrebene har strakt sig over, barnets alder, aldersforskellen mellem gerningsmanden og barnet, de psykiske og fysiske følger for barnet mv.

Det fremgår imidlertid af den seneste trykte retspraksis vedrørende overtrædelser af straffelovens kapitel 23, hvor forurettede var et mindreårigt barn, at domstolene ved fastsættelsen af tortgodtgørelsen i stor udstrækning henviser til lovændringen og dens forarbejder. Der kan i den forbindelse henvises til fire domme, som er optrykt i Ugeskrift for Retsvæsen 2005 s. 3315 Ø, 2005 s. 2519 H, 2004 s. 2850/2 Ø og 2004 s. 1640 V. Alle fire sager omfatter overgreb, som fandt sted både før og efter lovændringen trådte i kraft.

I den første sag tilkendte retten henholdsvis 15.000 kr., 50.000 kr. og 75.000 kr. til tre børn, som havde været udsat for seksuelt misbrug begået af deres far. I den anden meget grove sag blev en stedfar dømt til at betale 125.000 kr. i tortgodtgørelse til sin steddatter. Der var i denne sag tale om et langvarigt seksuelt misbrug, som bl.a. førte til, at pigen blev gravid og fik foretaget en abort. I den tredje sag fastsatte retten tortgodtgørelsen til 100.000 kr. I sagen havde en far misbrugt sin datter seksuelt fra hendes 7. til 14. år. I den sidste sag tilkendte retten 20.000 kr. i tortgodtgørelse til en 10-årig dreng, der havde været udsat for flere seksuelle overgreb begået af en mand i drengens familie.

Det fremgår af de nævnte domme, at domstolene henviser til lovændringen, herunder at det var formålet med lovændringen, at der skulle ske en væsentlig forhøjelse af tortgodtgørelsesniveauet.

Vestre Landsret har den 2. februar 2006 afsagt domme mod tre mænd i forbindelse med den såkaldte Tønder-sag om seksuelt misbrug af en ca. 10-årig pige. Landsretten tilkendte i overensstemmelse med bistandsadvokatens påstand henholdsvis 40.000 kr., 50.000 kr. og 60.000 kr. i tortgodtgørelse til pigen.